

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 15. studenoga 2021.
(OR. en)

13667/21

COMPET 778
MI 809
IND 321

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: *Priprema za sastanak Vijeća za konkurentnost 25. studenoga 2021.*
Provedba Plana oporavka za Europu
Rasprava o politikama

Za delegacije se u privitku nalazi napomena predsjedništva pod naslovom „Provedba Plana oporavka za Europu” kao osnova za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost 25. studenoga 2021.

Provedba Plana oporavka za Europu

Dokument predsjedništva za raspravu

Mehanizmom za oporavak i otpornost podržava se gospodarski oporavak Unije te se ubrzava zelena i digitalna tranzicija država članica s pomoću njihovih planova za oporavak i otpornost. Za podršku reformama i ulaganjima koje poduzimaju države članice Mehanizmom za oporavak i otpornost stavlja se na raspolaganje ukupno 723,8 milijardi EUR u zajmovima (385,8 milijardi EUR) i bespovratnim sredstvima (338 milijardi EUR).

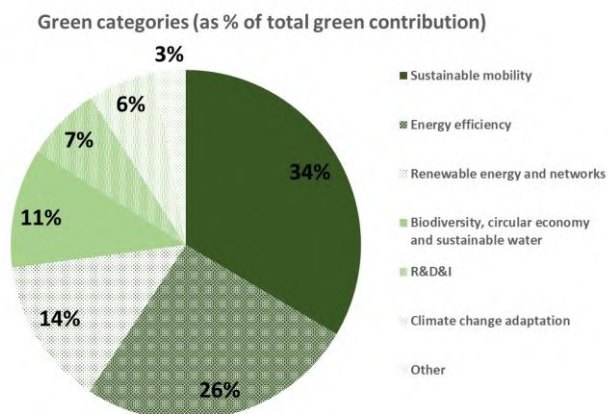
Put prema oporavku u gospodarstvima država članica olakšan je učinkom prelijevanja planova drugih država članica. Učinci planova za oporavak i otpornost na cjelokupni rast EU-a uvećani su za otprilike trećinu¹ ako se izričito uzme u obzir učinak prelijevanja od mjera pojedinačnih zemalja.

Vijeće je od srpnja odobrilo financiranje 22 plana za oporavak i otpornost u ukupnom iznosu ulaganja od oko 446 milijardi EUR do 2026. Podneseni planovi sadrže reforme i ulaganja kojima se odgovara na znatan podskup preporuka za pojedine zemlje iz 2019. i 2020. te su u skladu s načelom nenanošenja bitne štete.

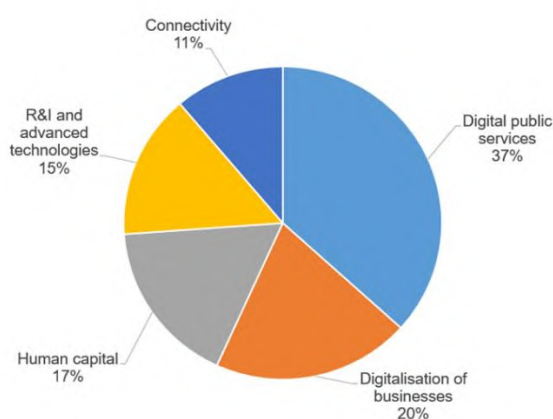
Donesenim planovima snažno se podupire zelena tranzicija: 43 % (192 milijarde EUR) sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost bit će namijenjeno ključnim zelenim ulaganjima² u održivu mobilnost, renovacije, čistu energiju, kružno gospodarstvo, održivo upravljanje vodom i bioraznolikost. To je više od cilja od 37 % predviđenog u uredbi. Planovi ujedno obuhvaćaju ključne reforme u području izdavanja dozvola, poreznih poticaja za čista vozila i potpore za čistu energiju.

¹ GU ECFIN (2021.) – Kvantificiranje prelijevanja ulaganja u okviru instrumenta *Next Generation EU*.

² Uključujući doprinos za okoliš (14 milijardi EUR za 22 odobrena plana).

Digitalna tranzicija također je u središtu 22 odobrena plana za oporavak i otpornost: 26 % sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost dodijelit će se ključnim ulaganjima u digitalnu tranziciju u područjima kao što su e-uprava, digitalizacija poduzeća, digitalne vještine, kibersigurnost i napredne tehnologije. I to zamjenjuje zakonski cilj od 20 %. Planovima su ujedno obuhvaćene ključne reforme za modernizaciju javnih uprava i njima se uklanjaju prepreke uvođenju mreža 5G.

Oko 135 milijardi EUR u 22 odobrena plana namijenjeno je i socijalnim ulaganjima, posebno u zdravstvu (otprilike 26 %), obrazovanju (otprilike 25 %), stjecanju vještina (otprilike 12 %) zapošljavanju i institucijama tržišta rada (otprilike 12 %) te socijalnom stanovanju (otprilike 12 %). Tim se ulaganjima konkretnije obuhvaćaju mjere za pružanje pristupačnog i kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, sprečavanje ranog napuštanja školovanja, povećanje digitalnog obrazovanja, usavršavanje i prekvalifikaciju radnika u kontekstu dvojake tranzicije, poboljšanje učinkovitosti javnih službi za zapošljavanje, pojačano sudjelovanje žena i ugroženih radnika u tržištu rada, modernizaciju zdravstvenih sustava i uvođenje e-zdravstva.

Planovima se podupiru i ključni višedržavni projekti te se odnose i na važne projekte od zajedničkog europskog interesa. Donesenim planovima obuhvaćaju se **ključni zeleni prekogranični projekti** u području baterija, vodika i željezničkih koridora mreže TEN-T te **ključni digitalni prekogranični projekti** u području mikroelektronike, usluga u oblaku, koridorâ mreže 5G i podmorskih kabela vrlo velikog kapaciteta. Nekoliko planova sadržava upućivanja na važne projekte od zajedničkog europskog interesa (vodik – 6 do 7 planova za oporavak i otpornost, mikroelektronika – 11 planova za oporavak i otpornost, usluge u oblaku – 5 planova za oporavak i otpornost).

Mala i srednja poduzeća (MSP) posebno su pogođena krizom. Dodana vrijednost MSP-ova u 2020. naglo je opala za 7,6 %, dok se zaposlenost u MSP-ovima smanjila za 1,7 %.³ Stoga MSP-ovi trebaju biti u središtu potpore oporavku kako bi uspješno prošli kroz nužne tranzicije prema digitalizaciji, održivosti i otpornosti.

Doneseni planovi za oporavak i otpornost uključuju dosad nezabilježenu financijsku potporu i za MSP-ove te opsežan niz reformi za poboljšanje poslovnog okruženja. Tim se planovima uzimaju u obzir preporuke za pojedine zemlje u pogledu regulacije poslovanja koja pogoduje tržišnom natjecanju, pojednostavnjenja zakonodavstva, javne nabave, pravosudnih sustava, digitalizacije poduzeća, e-uprave, okvira za nesolventnost koji dobro funkcioniraju i upravnih kapaciteta. Ta područja spadaju u ona koja čine najveće probleme europskim MSP-ovima. Planovima se predlažu znatne reforme u području pristupa financiranju. Velika ulaganja u industrijske ekosustave, kao što su turizam i građevinarstvo, također će biti od znatne koristi MSP-ovima kao ključnim akterima u tim ekosustavima.

³ Pregled uspješnosti MSP-ova iz 2021.

Odlučna i usklađena provedba ulaganja i reformi u okviru planova za oporavak i otpornost imat će šire pozitivne učinke, npr. unapređivanjem fiskalne održivosti i otvaranjem kvalitetnih radnih mjesta. Međutim, bit će važno pomno pratiti stvarnu provedbu tih planova na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Nacionalni izaslanici za MSP-ove i mreža izaslanika za MSP-ove trebali bi imati proaktivnu ulogu te osigurati da MSP-ovi doista imaju koristi od dostupnih sredstava i potpore.

Vijeće za konkurentnost može imati važnu ulogu u praćenju provedbe Plana oporavka za Europu. To je prilika za razmjenu znanja te, u tom pogledu, za zajedničko sudjelovanje u transparentnom i usklađenom suradničkom postupku praćenja čime bi se Vijeću za konkurentnost omogućilo da učinkovito doprinese procesu oporavka.

Pitanja za raspravu:

- 1. Koje izazove ministri predviđaju za provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost te kako osigurati da se provedbom nacionalnih planova za oporavak i otpornost doprinese oporavku industrijskih ekosustava?*
- 2. Kako upotrijebiti sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost te druga sredstva i mjere EU-a za jačanje vrijednosnih lanaca EU-a za zelenu i digitalnu tranziciju, uzimajući u obzir trenutačne nestašice u opskrbi u području poluvodiča i sirovina te visoke cijene energije?*